

การเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในจังหวัดเพชรบุรี

A Comparison of Sports Recreation Welfare Management for Improving Quality of Life of the Elderly in Phetchaburi Province

คมชนัญ โวหาร^{1*}, กุศล ชวงบุญศรี¹, สรศักดิ์ ทองเพชร¹ และ อัสรี สะอิดี²
Komchanun Voharn^{1*}, Kusol Chuangbunsri¹, Sorasak Thongphet¹ and Asri Sa-idi²

¹ สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 76000

² สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตยะลา จังหวัดยะลา 95000

¹ Division of Physical Education, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Phetchaburi 76000

² Division of Physical Education, Faculty of Education, Thailand National Sports University Yala Campus, Yala 95000

*To whom correspondence should be addressed. e-mail: komtp105@hotmail.com

Received: 25 December 2020, Revised: 2 February 2021, Accepted: 23 February 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลจังหวัดเพชรบุรี ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ จำนวน 20 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 410 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรี ในส่วนของทรัพยากรในการจัดการอยู่ในระดับดี (Mean=2.70, S.D.=0.52) 2) การจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรี ในส่วนของกระบวนการในการจัดการอยู่ในระดับดี (Mean=2.94, S.D.=0.45) 3) ผลการดำเนินการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการมีประเด็นที่ไม่มีการดำเนินการ ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ผู้สูงอายุได้เป็นตัวแทนในการแข่งขันกีฬาระหว่างองค์กร และผู้สูงอายุได้ฝึกซ้อมกีฬาเพื่อจะไปแข่งขัน 4) ผลการเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาพรวม พบว่า ในเขตเทศบาลไม่แตกต่างนอกเขตเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($t=1.384, p=0.199$) และคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยในเขตเทศบาลจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านอกเขตเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($t=3.364, p=0.001$)

คำสำคัญ : การจัดการสวัสดิการ คุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ

Abstract

The purpose of this survey research were to compare sports recreation welfare management for improving quality of life of the elderly in Phetchaburi Province between Municipality and Subdistrict Administration Organization (SAO). Research tools were questionnaires. Questionnaires were sent to 20 samples of sports recreation working personnel and 410 samples of elderly. The collected data were analyzed in terms of percentages, means, standard deviations and t-test at the .05 level of significantly ($p < .05$)

The results were as follows; 1) Management model of sports recreation welfare for elderly's quality of life in Phetchaburi Province, the overall aspect of resource management was at the good level. (Mean=2.70, S.D.=0.52) 2) Management model of sports

recreation welfare for elderly's quality of life in Phetchaburi Province, the overall aspect of process management was at the good level. (Mean=2.94, S.D.=0.45) 3) The sports recreation welfare operation were not operated, including budget for competition sports and training of elderly. 4) The overall comparison result of sports recreation welfare management between Municipality and SAO did not have significant different ($t=1.384$, $p=0.199$) but elderly's quality of life scores found that Municipality scores were higher than SAO at the .05 level of significantly differences. ($t=3.364$, $p=0.001$).

Keywords : Welfare Management, Quality of life, Elderly

บทนำ

สถานการณ์ในปัจจุบันในสังคมโลก หลายประเทศก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ในปี พ.ศ. 2562 โลกของเรามีประชากรผู้สูงอายุประมาณ 1,000 ล้านคน และคาดการณ์ว่าจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มเป็นสองเท่าในระยะเวลาไม่เกิน 20 ปีข้างหน้า ประเทศไทยก็กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบเช่นกัน ในปี พ.ศ. 2561 ประเทศไทยมีประชากรทั้งหมด 66 ล้านคน (ไม่รวมแรงงานข้ามชาติ) ในจำนวนนี้เป็นผู้สูงอายุมากถึง 12 ล้านคน และคาดการณ์ว่าในอีก 20 ปีข้างหน้าผู้สูงอายุจะเพิ่มจำนวนเป็น 20 ล้านคน ในขณะที่ประชากรวัยเด็ก และวัยทำงานจะลดลงจาก 56 ล้านคน เหลือเพียง 46 ล้านคน [1] ทั้งนี้ประเทศไทยได้เตรียมพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ในระดับนโยบายดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาล ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ที่ได้ระบุถึงนโยบายหลัก และนโยบายเร่งด่วน ที่ให้ผู้สูงอายุได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ ด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านสุขภาพ ระบบสวัสดิการและการพัฒนาคุณภาพชีวิต [2] นอกเหนือจากนโยบายของรัฐบาลแล้ว ประเทศไทยยังมีระบบและกลไกที่จะขับเคลื่อนนโยบายที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุอีก ยกตัวอย่างเช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ในยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ซึ่งให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมผู้สูงอายุ [3] โดยมีแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 - 2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 [4] เป็นแผนรองรับ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ 2) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ 3) ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมผู้สูงอายุ 4) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ และการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ 5) ยุทธศาสตร์ด้านการประมวล พัฒนา และเผยแพร่ความรู้ด้านผู้สูงอายุ และการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นถือว่าประเทศไทยมีทั้งนโยบายและระบบกลไกที่จะขับเคลื่อนในการดูแลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้ดีขึ้น

จากข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุ พ.ศ.2559 ระบุว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมีโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอย่างน้อย 1 โรค เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ และข้อเข่าเสื่อม [5] จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าถึงแม้ว่าประเทศไทยจะมีนโยบาย ระบบและกลไกในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ แต่ผลลัพธ์ที่ได้ยังไม่อยู่ในระดับที่คืบคลาน ซึ่งโรคไม่ติดต่อดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เมื่อสภาวะการณของประเทศเป็นเช่นนี้ กิจกรรมนันทนาการจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากเป้าหมายของนันทนาการ มีส่วนช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตหลายประการ ได้แก่ กระบวนการนันทนาการจะช่วยส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล และสังคม กิจกรรมนันทนาการช่วยพัฒนาอารมณ์ ความสุข ความสามารถของบุคคล สุขภาพและสมรรถภาพ ส่งเสริมสุขภาพจิต ความสมดุลของร่างกายและจิตใจ ความสมดุลในการแบ่งเวลาทำงาน นันทนาการเป็นการลดความเครียด ความวิตกกังวล ส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับกลุ่มสังคมทุกระดับวัยทุกระดับเพศ นอกจากนั้นนันทนาการยังพัฒนาคุณภาพชีวิตในกลุ่มประชากรทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็กลุ่มชุมชนยากจนแออัด ชุมชนมั่งมี ประชากรพิเศษ คนพิการ หรือกลุ่มด้อยโอกาสก็ตาม [6] และจากการศึกษาผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อคุณภาพชีวิตและสมรรถภาพทางกายผู้สูงอายุ พบว่า หลังการเข้าโปรแกรมนันทนาการสมรรถภาพและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุดีขึ้น[7] จากแผน

ผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 - 2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ.2552 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ และมาตรการต่างๆ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ซึ่งแต่ละมาตรการได้กำหนดองค์กรที่รับผิดชอบ จากการศึกษาองค์กรที่รับผิดชอบในเรื่องของการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุได้อย่างเด่นชัดและเข้าถึงกลุ่มผู้สูงอายุที่แท้จริง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) ซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้แบ่งเป็น 6 แห่ง ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์กรบริหารส่วนตำบล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ทั้งนี้ในจังหวัดเพชรบุรี มีรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ ได้แก่ เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 13 แห่ง และองค์กรบริหารส่วนตำบล 69 แห่ง

จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มมากขึ้นในสังคม โดยเฉพาะในจังหวัดเพชรบุรีที่มีผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 15.28 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยที่มีจำนวนร้อยละ 14.50 [8] จึงมีความสนใจที่จะช่วยพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ดีขึ้นจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับความสำคัญของกีฬาันทนาการที่จะสามารถช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกวัยได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลจังหวัดเพชรบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1) ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรละ 1 คน แบ่งเป็น กลุ่มเทศบาล 10 องค์กร และกลุ่มองค์กรบริหารส่วนตำบล 10 องค์กร รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 20 คน

2) ผู้สูงอายุที่มีส่วนร่วมในการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาันทนาการ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane [9] ใช้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 คำนวณจากประชากรผู้สูงอายุในจังหวัดเพชรบุรีจำนวน 86,518 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณ 398 คน ผู้วิจัยได้เพิ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่างเป็น 500 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) โดยกำหนดจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรละ 25 คน แบ่งเป็นกลุ่มเทศบาล 10 องค์กร และกลุ่มองค์กรบริหารส่วนตำบล 10 องค์กร รวมจำนวนทั้งสิ้น 500 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 410 คน คิดเป็นร้อยละ 82

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามชุดที่ 1 เพื่อศึกษาการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานสวัสดิการด้านกีฬาันทนาการ ประกอบด้วย 1) ผลการดำเนินการด้านทรัพยากรในการบริหารใน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการเงินและงบประมาณ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการการประสานงาน การรายงานผล และการจัดงบประมาณ 3) ผลการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

2) แบบสอบถาม ชุดที่ 2 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ปรับปรุงจากเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) [10] แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

3) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดย นำเครื่องมือเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (item objective congruence; IOC) ได้ค่า

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และนำเครื่องมือทั้ง 2 ชุด ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยแบบสอบถามชุดที่ 1 ทดลองใช้กับ ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬานันทนาการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน เพื่อวัดค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่า $\alpha = 0.96$ และแบบสอบถามชุดที่ 2 ทดลองใช้กับผู้สูงอายุจำนวน 20 คน เพื่อวัดค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่า $\alpha = 0.84$

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยผลการดำเนินการด้านทรัพยากรในการบริหาร ผลการดำเนินการด้านกระบวนการบริหาร และข้อมูลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ มาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และผลการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ

นำข้อมูลผลการดำเนินการด้านทรัพยากรในการบริหาร ผลการดำเนินการด้านกระบวนการบริหาร และข้อมูลคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ มาเปรียบเทียบความแตกต่างของรูปแบบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลโดยใช้การทดสอบค่าที

ขั้นตอนของการวิจัย 1) ศึกษา ค้นคว้า ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย 2) ศึกษาทฤษฎี และกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือ 3) ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 4) นำเครื่องมือไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง 5) นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ และแปลผลของข้อมูล

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในเขตเทศบาล เป็นเพศชายจำนวน 3 คน (ร้อยละ 30) และเป็นเพศหญิงจำนวน 7 คน (ร้อยละ 70) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านนันทนาการมากกว่า 5 ปี (ร้อยละ 60) และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านผู้สูงอายุมากกว่า 5 ปี (ร้อยละ 60)

กลุ่มตัวอย่างผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุนอกเขตเทศบาล เป็นเพศหญิงจำนวน 10 คน (ร้อยละ 100) ทุกคนมีประสบการณ์ในการทำงานด้านนันทนาการมากกว่า 5 ปี (ร้อยละ 100) และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านผู้สูงอายุมากกว่า 5 ปี และ 3 – 5 ปี จำนวนเท่ากัน (ร้อยละ 50)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในส่วนของทรัพยากรการจัดการ พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 2) ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับทรัพยากรการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

ทรัพยากรการจัดการ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	จำนวน 10			จำนวน 10		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ค่าเฉลี่ยรวมด้านทรัพยากรการจัดการ	2.80	.74	ดี	2.59	.30	ดี

ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในส่วนของทรัพยากรการจัดการ ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และผลการทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับทรัพยากรการจัดการสวัสดิการกึ่งพำนัสนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (เฉพาะข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05)

ทรัพยากรการจัดการ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			T	Sig
	จำนวน 10			จำนวน 10				
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ		
1. ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านนันทนาการมีวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ หรือผู้สูงอายุ	2.90	.88	ดี	1.50	.53	พอใช้	4.332*	< .001
2. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการอย่างเพียงพอ และเหมาะสม	3.30	.48	ดี	2.00	.00	พอใช้	8.510*	< .001
3. มีสถานที่จอดรถบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่จัดกิจกรรม เพียงพอกับความต้องการของผู้มาใช้บริการ	3.30	.48	ดี	2.50	.53	ดี	3.539*	.002
4. มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อให้งานเป็นไปตามแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้	3.30	.48	ดี	2.50	.52	ดี	3.539*	.002

* $p < .05$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกึ่งพำนัสนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในส่วนของกระบวนการจัดการ พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกึ่งพำนัสนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 2) ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกึ่งพำนัสนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ นอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับกระบวนการจัดการสวัสดิการกึ่งพำนัสนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

กระบวนการจัดการ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	จำนวน 10			จำนวน 10		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ค่าเฉลี่ยรวมด้านกระบวนการจัดการ	3.06	.69	ดี	2.81	.20	ดี

ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการสวัสดิการด้านกึ่งพำนัสนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในส่วนของกระบวนการจัดการ ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำนวน 7 ข้อ ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และผลการทดสอบความแตกต่าง เกี่ยวกับกระบวนการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (เฉพาะข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05)

กระบวนการจัดการ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			T	Sig
	จำนวน 10			จำนวน 10				
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ		
1. มีการปฏิบัติงานตามแผนงาน โดยมี การจัดลำดับความสำคัญของงาน	3.30	.48	ดี	2.00	.00	พอใช้	8.510*	< .001
2. จัดให้มีแผนภูมิแสดงสายการบังคับ บัญชาไว้อย่างชัดเจน	3.30	.48	ดี	2.50	.53	ดี	3.539*	.002
3. มีการมอบบทบาทหน้าที่ให้แก่ผู้รับผิดชอบ ในตำแหน่งต่าง ๆ ลงไปตามสายงาน	3.30	.48	ดี	2.50	.53	ดี	3.539*	.002
4. มีการกำหนดขอบเขตของแต่ละงานอย่าง ชัดเจน	3.30	.48	ดี	2.50	.53	ดี	3.539*	.002
5. การรายงานผลเป็นไปอย่างทั่วถึงในทุกระดับ	3.30	.48	ดี	3.00	.00	ดี	3.539*	.002
6. มีการจัดสรรงบประมาณอย่างทั่วถึงเพียงพอ	3.30	.48	ดี	2.50	.53	ดี	3.539*	.002
7. มีการวางแผนร่วมกันของฝ่ายต่างๆ ใน การใช้งบประมาณ	3.30	.48	ดี	2.50	.53	ดี	3.539*	.002

* $p < .05$

ผลการเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาพรวม พบว่า
ในเขตเทศบาลไม่แตกต่างนอกเขตเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และผลการทดสอบความแตกต่าง การจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาพรวม

การจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการ เพื่อพัฒนาชีวิตผู้สูงอายุ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			T	Sig
	จำนวน 10			จำนวน 10				
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ		
การจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในภาพรวม	2.61	.49	ดี	2.39	.03	พอใช้	1.384	.199

* $p < .05$

ผลการดำเนินการจัดการกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

1) การดำเนินการของพื้นที่ในเขตเทศบาล มีการดำเนินการมากกว่าพื้นที่นอกเขตเทศบาล มี 3 ประเด็น ได้แก่ ห้องเรียน
หรือสถานที่สำหรับการเรียนการสอนกีฬา/ออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ งบประมาณสำหรับ ให้ความรู้ด้านกีฬา/ออก
กำลังกาย สำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะ และจัดสถานที่ให้ผู้สูงอายุได้เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย อย่างอิสระ

2) การดำเนินการของพื้นที่ในเขตเทศบาล มีการดำเนินการเท่ากับพื้นที่นอกเขตเทศบาล มี 5 ประเด็น ได้แก่ การอบรมให้
ความรู้เกี่ยวกับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ โดยไม่เก็บ
ค่าใช้จ่าย มีชมรมของผู้สูงอายุที่เกี่ยวข้องกับกีฬา / ออกกำลังกาย สนับสนุนงบประมาณเพื่อให้ผู้สูงอายุได้เป็นตัวแทนในการแข่ง
กีฬาระหว่างองค์กร และผู้สูงอายุได้ฝึกซ้อมกีฬาเพื่อที่จะไปแข่งขัน

3) การดำเนินการของพื้นที่นอกเขตเทศบาล มีการดำเนินการมากกว่าพื้นที่ในเขตเทศบาล มี 6 ประเด็น ได้แก่ การสอนทักษะกีฬาให้กับผู้สูงอายุเป็นประจำ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุจัดตั้งชมรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬา / ออกกำลังกาย การรวมกลุ่มเป็นประจำของผู้สูงอายุ ในการเล่นกีฬา / ออกกำลังกาย จัดการแข่งขันกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในพื้นที่ เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการแข่งกีฬาภายในพื้นที่ และจัดให้มีผู้ฝึกสอนกีฬาในการแข่งขัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง (70.29) และค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุนอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง (67.22)

และผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณภาพชีวิต และผลการทดสอบความแตกต่าง คะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

กระบวนการจัดการ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			T	Sig
	จำนวน 10			จำนวน 10				
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ		
คะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ	70.29	7.71	ปานกลาง	67.22	10.52	ปานกลาง	3.364*	.001

* $p < .05$

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

ทรัพยากรการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับดีทั้งสองส่วน (Mean = 2.80 และ 2.59 ตามลำดับ) จะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดกิจกรรมกีฬานันทนาการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ให้ความสำคัญกับทรัพยากรในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เกิดจากความต้องการของผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งมีความจำเป็นต้องมีทรัพยากรในการจัดการ เพื่อให้จัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวิศักดิ์ สว่างเมฆ [11] ซึ่งได้ศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านบุคลากรในการจัดกิจกรรม และด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นด้านที่ผู้สูงอายุมีความต้องการอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการดำเนินการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จึงมีความจำเป็นที่จะส่งเสริมในประเด็นของทรัพยากรในการจัดการ

กระบวนการในการจัดการสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานฯ ทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลมีความคิดเห็นในด้านกระบวนการในการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการในการบริหารจัดการสวัสดิการที่จัดให้กับผู้สูงอายุ ดังที่ศศิพัฒน์ ยอดเพชร [12] ได้กล่าวถึงบทบาทของท้องถิ่นที่มีต่อผู้สูงอายุ ที่กำหนดอำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับต้องจัดบริการสาธารณะในเขตพื้นที่รับผิดชอบ และรัฐยังมีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งหนึ่งในบริการสังคมที่ต้องจัดให้ผู้สูงอายุได้แก่นันทนาการ มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย ได้เสนอแนวทางในอนาคต เพื่อสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในงานผู้สูงอายุ โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการในการบริหารจัดการ โดยใช้ชื่อว่าวงเดือนลำดวน โดยเป็นกระบวนการที่ปรับจากวงจรคุณภาพ PDCA แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนด

ประเด็นปัญหา การกำหนดแผนงาน/วิธีการแก้ไขปัญหา การดำเนินงาน/ปฏิบัติงาน การตรวจติดตาม การประเมินผล และการปรับแก้ ทั้งนี้เมื่อครบรอบแล้วก็จะย้อนกลับมาที่การกำหนดประเด็นปัญหาขึ้นอีกครั้งหนึ่งต่อไปไม่รู้จบ เพื่อการพัฒนางานที่ยั่งยืน [13]

การเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผลการทดสอบความแตกต่างของการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการในภาพรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ทั้งด้านทรัพยากร และกระบวนการจัดการ พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตเทศบาลมีคะแนนเฉลี่ยที่สูงกว่า นอกเขตเทศบาล ทั้งนี้เมื่อดูรายละเอียดเป็นรายข้อ จะพบว่าประเด็นที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้มีสถานะเป็นเทศบาล จะมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า ได้แก่ บุคลากรที่ไม่ตรงวุฒิการศึกษา สถานที่และอุปกรณ์ การจัดองค์กร และการจัดงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ญัตติพล แพ่งเกษร [14] องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดต่างกันจะมีปัญหาการดำเนินงานด้านกีฬา ได้แก่ ด้านการสนับสนุนบุคลากรด้านกีฬาจากหน่วยงานของรัฐ และการสนับสนุนเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่ด้านกีฬาจากหน่วยงานของรัฐ

ผลการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ จากผลการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษา พบว่ามีบางประเด็นที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ไม่มีการดำเนินการตามกรอบแนวคิดของรูปแบบการจัดการกีฬานันทนาการ ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เป็นตัวแทนในการแข่งขันกีฬาระหว่างองค์กร และผู้สูงอายุได้ฝึกซ้อมกีฬาเพื่อจะไปแข่งขัน ซึ่งทั้ง 2 ข้อนี้อยู่ในด้านของการแข่งขันกีฬานอก สาเหตุที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้มีการเตรียมการจัดให้บริการในการแข่งขันกีฬาภายนอกเนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวจะอยู่นอกเหนือการให้บริการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ประเทศไทยได้มีหน่วยงานหลักที่จะช่วยส่งเสริมการแข่งขันกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษา

ระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จากผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ พบว่า คะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล เป็นผลมาจากการจัดการที่แตกต่างกันทั้งในด้านทรัพยากร ด้านกระบวนการ และผลการดำเนินงานการจัดการกิจกรรมนันทนาการด้านกีฬาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับนัยนา หันมี [15] ที่ได้กล่าวว่า สภาพการดำเนินงานด้านกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ควรปรับปรุงอย่างยิ่ง คือ ด้านการจัดองค์กร ด้านการวางแผน ด้านการอำนวยความสะดวก และด้านการรายงานผล ทั้งนี้ จากความแตกต่างในการจัดการที่ต่างกัน ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุมีความแตกต่างกันด้วย จะเห็นได้ว่าการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการเพื่อผู้สูงอายุ จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพัฒนารูปแบบการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการให้เหมาะสมกับบริบทของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่

สรุปผลการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานสวัสดิการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ ถึงทรัพยากรการจัดการ กระบวนการจัดการ และคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานฯ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ด้านทรัพยากรการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี 2) ระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานฯ ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ด้านกระบวนการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการดำเนินการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการมีประเด็นที่ไม่มีการดำเนินการ ได้แก่ การสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เป็นตัวแทนในการแข่งขันกีฬาระหว่างองค์กร และผู้สูงอายุได้ฝึกซ้อมกีฬาเพื่อจะไปแข่งขัน

ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ และความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในระหว่างในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล พบว่าการจัดการสวัสดิการกีฬานันทนาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลสูงกว่านอกเขตเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่

ด้านทรัพยากรในการจัดการ 4 ข้อ ด้านกระบวนการจัดการ 7 ข้อ และคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ โดยในเขตเทศบาลจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านอกเขตเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในด้านการบริหาร

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดแตกต่างกันควรให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุด้วยการจัดสรรทรัพยากรในการบริหารจัดการให้เท่าเทียมกัน เนื่องจากผู้สูงอายุในท้องถิ่นมีความต้องการการบริการเช่นเดียวกัน
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับวุฒิการศึกษาของผู้ปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน
3. หน่วยงานที่เป็นหลักด้านกีฬา และการออกกำลังกาย เช่น การกีฬาแห่งประเทศไทย กรมพลศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านกีฬานันทนาการสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรหางบประมาณเพิ่มเติมจากองค์กรเอกชน เพื่อแก้ปัญหาหางบประมาณจากภาครัฐที่จำกัด

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

1. ผู้ปฏิบัติงานด้านนันทนาการผู้สูงอายุ ควรมีวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ
2. หากผู้ปฏิบัติงานไม่มีวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการ ควรจะได้รับการพัฒนาความรู้เพิ่มเติมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ศึกษาต่อ การอบรมหลักสูตรระยะสั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ข้อมูลที่ได้ นั้นเป็นเพียงข้อมูลพื้นฐานเพื่อที่จะนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป ดังนั้นจึงควรศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบในการจัดการสวัสดิการด้านกีฬาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่น เกิดจากความร่วมมือของภาคีในพื้นที่หลายส่วน เช่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ อสม. ชมรมผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงควรมีการทำวิจัยที่ครอบคลุมภาคีทุกส่วน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2561. นครปฐม: พรินเตอร์; 2562.
- [2] สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา; 2562.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. กรุงเทพฯ; 2560.
- [4] คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ. แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 – 2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทพปัญญา; 2553.
- [5] มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2559. นครปฐม: พรินเตอร์; 2560.
- [6] สมบัติ กาญจนกิจ และคณะ. นันทนาการขั้นนำ. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.
- [7] ธชา รุญเจริญ. ผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อคุณภาพชีวิตและสมรรถภาพทางกายของผู้สูงอายุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี 2560; 24:1156 - 64.
- [8] ลอ สิงห์ โชติสุขแพทย์ และคณะ. ผลของการใช้โปรแกรมกลุ่มบำบัดแบบประคับประคองต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยสูงอายุในโรงพยาบาลเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี 2562; 9:146 – 55.

- [9] Yamane, T. Statistic: An Introduction Analysis. 3rd ed. Tokyo: Harper International Education; 1967.
- [10] สุวัฒน์ มหัตนิรันดร์กุล และคณะ. เปรียบเทียบแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์กรอนามัยโลกทุก 100 ตัวชี้วัด และ 26 ตัวชี้วัด. เชียงใหม่: โรงพยาบาลสวนปรุง; 2540.
- [11] ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ. การศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2548.
- [12] ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. บริการท้องถิ่นเพื่อการเปลี่ยนแปลงที่ดีสำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: ชันแพลกเจ็จ(2014); 2560
- [13] สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ : พัฒนาพื้นที่ต้นแบบและปัจจัยสำคัญ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย; 2556.
- [14] ญัฐพล แฟงเกษร. การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2549.
- [15] นัยนา หันมี. การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านกีฬาขององค์การบริหารส่วนตำบล [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2542